

záplavám, v r. 2001 pak ještě v menší míře v Čechách. O. Vinař organizoval za pomoci ostatních psychiatrů a praktických lékařů aktivní vyhledávání nemocných s posttraumatickou stresovou poruchou a nabízel profylaktickou léčbu citalopramem (darovaným firmou Lundbeck Ministerstvu zdravotnictví ČR pro oběti záplav). Ve spolupráci s dalšími psychiatry prokázal příznivé účinky citalopramu u 82 % nemocných. Po třech letech sledování 234 nemocných léčených citalopramem minimálně tři měsíce byla zjištěna nižší incidence deprese, panických atak, agorafobie, závislosti na alkoholu a nižší preskripce psychotropních látek ve srovnání s neléčenou kontrolní skupinou.

O. Vinař má na kontě několik priorit – například poznatek z r. 1984, že schizofrenici kuřáci potřebují vyšší dávky antipsychotik a že subjektivní reakce na testovací dávku predikuje léčebný efekt.

Publikoval více než 580 publikací, 5 monografií, z nichž jeho *Psychofarmaka*, poprvé publikována v r. 1968, se stala klasikou. Většina publikací se

zabývala různými aspekty psychofarmakoterapie. Jeho doktorská práce (1991) byla věnována možnostem predikce v klinické psychofarmakologii. Snažil se v ní stanovit nejen prediktivní možnosti klinických příznaků, ale také EEG, koncentrace metabolitů katecholaminů v moči, osobnostních rysů a dalších parametrů. V posledních letech publikoval několik prací o neurobiologii závislosti, a to i v populárně vědeckých časopisech a novinách, které nepochybně přispěly k reálnějšímu pohledu laické veřejnosti na tuto problematiku.

Celá psychiatrická obec zná jubilanta jako vynikajícího psychofarmakologa, skvělého diskutéra, přednášeče a člověka s vynikající pamětí. Možná má Oldřich tak skvělou kondici právě proto, že se narodil v moravské metropoli, kde je obecně známo, že červené víno má zaručený prokognitivní efekt. Závěrem přání všeho nejlepšího a řadu dalších aktivních let.

Prof. MUDr. Eva Češková, CSc.

Zemřel psycholog Klaus Grawe /1943 – 2005/

Odborná veřejnost s lítostí přijímá zprávu o úmrtí profesora klinické psychologie a znamenitého vědce zabývajícího se zejména výzkumem psychoterapie.

Klaus Grawe vystudoval psychologii na hamburské univerzitě a ve Freiburgu i.Br. (1968), následujících deset let potom pracoval jako psycholog na Psychiatrické univerzitní klinice v Hamburku–Eppendorfu. V té době byl ředitelem kliniky český psychiatr J. Gross. Zde lze také hledat původ příznivého postoje kolegy Graweho k Čechům, neboť na svého českého nadřízeného, od něhož získal klinický imprinting, velmi rád vzpomínal.

Od r. 1979, kdy se habilitoval, až do svého náhlého úmrtí 10. července. 2005, vedl Katedru klinické psychologie a Psychoterapeutickou ambulanci na univerzitě ve švýcarském Bernu. Ač půvo-

dem ze severního Německa, většinu profesního života strávil v jihozápadní části Evropy.

Klaus Grawe vstoupil do historie klinické psychologie a psychoterapie zejména zkoumáním průběhu a výsledků léčby psychologickými prostředky, metaanalýzami a vytvořením modelu obecné a psychologické psychoterapie. V posledních letech se věnoval zvláště neuropsychoterapii.

Na kolegu rád vzpomínám pro jeho přátelskou povahu a přímo posedlost výzkumem psychoterapie. Kupříkladu byl prezidentem Society for Psychotherapy Research a jedním ze zakladatelů časopisu *Psychotherapy Research*. Odchodem Klause Graweho ztrácí jeho nejbližší rodina pozorného manžela a starostlivého pětinasobného otce, my pak výborného kolegu.

Prof. PhDr. Jan Vymětal